

Tập thể tác giả nhóm Cánh Bướm
Chương trình Giáo dục Hiện đại

GIÁO DỤC TIỂU HỌC ỔN ĐỊNH VÀ BẢO ĐẢM CHẤT LƯỢNG
THÌ TOÀN BỘ NỀN GIÁO DỤC MỚI ĐƯỢC ỔN ĐỊNH,
MỖI GIA ĐÌNH ỔN ĐỊNH, CẢ XÃ HỘI CÙNG ỔN ĐỊNH.

Tiếng Việt 4

VĂN BẢN

Tạo ra và dùng văn bản tiếng Việt

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

Tập thể tác giả nhóm Cánh Bướm
Chương trình Giáo dục Hiện đại

Tiếng Việt 4

VĂN BẢN

Tạo ra và dùng văn bản tiếng Việt

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

**GIÁO DỤC TIỂU HỌC ỔN ĐỊNH VÀ
BẢO ĐẢM CHẤT LƯỢNG
THÌ TOÀN BỘ NỀN GIÁO DỤC MỚI ĐƯỢC ỔN ĐỊNH,
MỖI GIA ĐÌNH ỔN ĐỊNH, CẢ XÃ HỘI CÙNG ỔN ĐỊNH.**

TIẾNG VIỆT 4

© Nhóm Cánh Buồm, 2012 – Tái bản lần thứ 3, 2015

Bản quyền tác phẩm đã được bảo hộ. Mọi hình thức xuất bản, sao chụp, phân phối dưới dạng in ấn hoặc văn bản điện tử không có sự cho phép của Nhóm Cánh Buồm là vi phạm bản quyền.

Liên lạc:

Chương trình Giáo dục Hiện đại – Nhóm Cánh Buồm

Email: lienhe@canhbuom.edu.vn | Website: www.canhbuom.edu.vn

Chịu trách nhiệm bản thảo:

**PHẠM TOÀN,
NGUYỄN THỊ THANH HẢI, ĐINH PHƯƠNG THẢO,
VŨ THỊ NHƯ QUỲNH, PHẠM THU NGỌC
TẠ PHƯƠNG ANH và VŨ THỊ LOAN**

Minh họa:

HÀ DŨNG HIỆP, NGUYỄN PHƯƠNG HOA

MỤC LỤC

Lời dẫn bạn dùng sách.....	5
Bài mở đầu ÔN TẬP VỀ TỪ VÀ CÂU	7
Bài 1 ĐOẠN VĂN	31
I. Công việc chuẩn bị.....	31
II. Viết một đoạn văn.....	35
Bài 2 KỸ THUẬT LÀM RA MỘT ĐOẠN VĂN	40
I. Cách viết câu chủ đề.....	40
II. Cách viết câu mở rộng.....	51
III. Cách viết câu phản biện.....	64
IV. Cách viết câu sơ kết.....	75
V. Cách viết câu kết luận.....	83
VI. Kéo dài, rút ngắn đoạn văn.....	95
Bài 3 CÁCH PHÁT TRIỂN TỪ ĐOẠN VĂN THÀNH BÀI VĂN	103
I. Tổ chức đoạn văn và bài văn.....	103
II. Cách tạo ra đoạn văn nêu vấn đề.....	105
III. Tổ chức phần thân bài.....	116
IV. Tổ chức phần kết luận.....	121
Mục lục	155

Lời dặn bạn dùng sách

Tổ chức việc học Tiếng Việt theo sách Cánh Buồm đi ngược hoàn toàn với cách học truyền thống – Cánh Buồm tổ chức cho trẻ em dùng các **vật liệu** tiếng Việt để sở hữu một **phương pháp ngôn ngữ học** soi sáng cho việc **làm ra kiến thức ngôn ngữ** của mình.

Ở lớp Một, các em học những thao tác nghiên cứu **ngữ âm học** tiếng Việt, qua phát âm, phân tích âm mà ghi (rồi đọc) tiếng Việt – những thao tác các nhà ngữ âm học từng tiến hành để tạo bộ chữ ghi tiếng Việt.

Ở lớp Hai, các em nghiên cứu sự phát sinh và phát triển của **Từ vựng** tiếng Việt từ khi dùng tín hiệu để “nói” cho đến khi xuất hiện từ thuần Việt, tiến lên những dạng phát triển của từ thuần Việt (từ ghép, từ láy) và sự mở rộng sang từ Hán-Việt và từ mượn.

Ở lớp Ba, các em nghiên cứu **Cú pháp** (câu) tiếng Việt trên hai phương diện: “vỏ ngoài” cấu trúc Chủ-Vị của câu, và cấu trúc logic bên trong của câu, nhờ đó mà biết tạo ra những câu không thể sai cú pháp đồng thời có cách diễn đạt minh bạch, uyển chuyển, văn minh.

Lên lớp Bốn, các em sẽ học tạo ra **bài văn** tiếng Việt. Những tích lũy từ ngữ (lớp Hai và Ba) và những tập luyện về logic (lớp Ba) sẽ được dùng vào việc viết văn bản. Việc học viết bài văn chia làm hai giai đoạn: (a) viết *đoạn văn* như một bài văn thu nhỏ để tập tìm ý và xử lý ý; và (b) chuyển *đoạn văn* thành *bài văn*.

Trong năm học lớp Bốn, có hai lần **hoạt động Hội thảo** (Seminar), một lần khi kết thúc học đoạn văn và một lần vào cuối năm học.

Xin lưu ý về cách tổ chức việc học cho học sinh: đó luôn luôn là tổ chức cho học sinh **làm ra kiến thức** thay vì giảng giải áp đặt. Chúc bạn thành công.

Nhóm biên soạn

Tailieu.vn

Bài 1

ĐOẠN VĂN

I. CÔNG VIỆC CHUẨN BỊ

Em xem bức tranh dưới đây:

Thầy đồ Cóc - Tranh dân gian Đông Hồ

Em thảo luận cùng các bạn:

- Tên tranh *Thầy đồ Cóc* gợi cho em liên tưởng tới điều gì?
- Có biết thầy đồ Cóc đang dạy bài gì không?
- Học sinh trong lớp của thầy đồ Cóc đang làm những việc gì?
- Các em có thấy học sinh bị bạn khác dùng roi đánh không?
- Các em tưởng tượng và ghi ra giấy: những “tội” nào khiến học sinh thời xưa bị phạt?